

10089

Sept

300

112

BUKVIZE

SA

SHOLI ODRASTENO MLADOST,

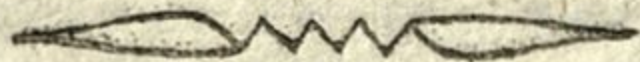
KATERA

SE SLOVENSKU BRANJE, PISANJE

INU TUDI

NAR POTREBNIŠE KERŠANSKE VUKE

HITRO NAVUZHITI SHELI.

---

1 8 1 9.

GRAD'Z, PER JOSHEFI FRANZ KAISER.

Grätz, bey Joseph Franz Kaiser.

10089
1

APPROBATIO.

In libello præsentis: Bukvize sa fholi
odrasteno mladost, etc., nihil contra
fidem orthodoxam esse contentum, declaratur.

Ex officio Eppiscopali Lavantino ad
St. Andreae die 16. Juny 1819.

Joannes Paulus Jeschenagg, m.p.

Direct. Consist. et Cons. Rud.

Franciscus Krawath, m.p.

Dicc. Schol. Insp.

N. 996/1976

SPOMIN SA POSNANJE ZHERK.

1.

Zherk ali pismovih snamin imamo Slovenzi pet inu dvajset. Ene zherke so tudi maihine ali male; druge pak velike; ene se nužajo k' natiskanju; druge pak k' pisanju. Tó v'se tebi kashé ta peta stran.

2.

Posnaj pak tudi latinške zherke: **c, C,**
c, C, sgovori: ce ci, koker: ze, zi; ca,
 co, cu, pak koker: ka, ko, ku. Potler: **Q, q,**
Q, q, sgovori: koker ku. Potler: **x, X,**
x, X, sgovori koker: kse. Posnaj tudi
 nemshko zherko: **w, W, w, W,** sgovori
 njo koker szer v V per besedi Vóda.

3.

Vse zherke pak so rasdejlene v' glafnike, inu v' tihnike.

4.

Glafniki se jenujejo zherke, katere same sa sebe samorejo glafno isrezhéne biti; takih je pet: a, e, i, o, u; katere tudi savolo kratkiga ali dolgiga s' govarjenja vezhkrat bodo posnamnvane, koker: á, à, â; é, è, ê; í, ì, î; ó, ò, ô, ú, ù, û.

5.

Tihniki se jenujejo zherke, katere same sa sebe némorejo glafno isrezhéne biti; katere tedéj eniga ali drugiga poprej jemenovanih glafnikov she predej ali sadej, imeti morejo; koker, v'se vidish na peti strani,

ZHERKE.

K' natiskanju,

k' pisanju,

njih glas.

a A

a A

a

b B

b B

be

d D

d D

de

e E

e E

e

f F

f F

ef

g G

g G

ge

h H

h H

ha

i I

i I

i

j J

j J

je

k K

k K

ka

l L

l L

el

m M

m M

em

n N

n N

en

o O

o O

o

p P

p P

pe

r R

r R

er

f S

f S

fe

fh Sh

fh Sh

fhe

s S

s S

se

sh Sh

sh Sh

she

t T

t T

te

u U

u U

u

v V

v V

ve

z Z

z Z

ze

zh Zh

zh Zh

zhe

SPOMIN SA SLOGOVANJE.

1. Slog je brez pomenenja glas; koker, ba, ton, sham.
2. Kader pak edn, ali vezh slognih glasov nekaj pomeni; tok se jmenujejo beséde; koker: ti, kaj, striz, mati.
3. Kulko ima ena beséda glasnikov, tulko ima tudi slogov: ma-lo-vré-den.

4. Kader dva glasnika saporod ali v' kup stoji-
ta; tok v' semi perviga k' pervimu; drugiga
pak k' poslednimu slogu: No-e, Mo-ab.
5. Je tihnik med dvéma glásnikama; tok ga
v' semi k' sadnimu slogu; koker: ma-ti,
mi-sa, né-vo-la, na-va-da,
6. Kader sta dva ali vezh tihnikov med dvema
glásnikama; tok vsemi sadniga k' prihod-
nimu slogu; koker: var-vat, mert-vo,
drush-ba.
7. Koker je beseda v' kup postavlena, toku se
tudi rasstavla; postavim: ob-ha-ja-ti, ras-
ter-gan, ro-ko-vizh-nik.
8. Neraslozhliivi tihniki v' slogovanju v' selej
v' kup ostanejo; koker: br; do-bro, dl;
go-dla, dn; zhe-dno, dr; mo-dru, gl; mé-
gla, gn; na-gnen, gr; sa-grej, kl; dé-kla,
pl; to-plu, pr; na-prej, sh; na-sha, sh;
de-shov-no, sl; ma-slo, st; mé-sto, zh;
mol-zhat,

9. Neraslozhlivi so tudi nekateri skonzhni slo-
gi; koker: nost; zhast-nost, stvo; zhlo-ve-
stvo, tvo; po-hish-tvo.

SLOGOVANJE.

1.

a	e	i	o	u	a	e	i	o	u
ba	be	bi	bo	bu	ab	eb	ib	ob	ub
pa	pe	pi	po	pu	ap	ep	ip	op	up
da	de	di	do	du	ad	ed	id	od	ud
ta	te	ti	to	tu	at	et	it	ot	ut

e	i	o	u	a	e	i	o	u	a
fe	fi	fo	fu	fa	ef	if	of	uf	af
ve	vi	vo	vu	va	ev	iv	ov	uv	av
ge	gi	go	gu	ga	eg	ig	og	ug	ag
ke	ki	ko	ku	ka	ek	ik	ok	uk	ak

f o u a e i o u a e
 hi ho hu ha he ih oh uh ah eh
 ji jo ju ja je ij oj uj aj ej
 li lo lu la le il ot ul al el
 ri ro ru ra re ir or ur ar er

o u a e i o u a e i
 mo mu ma me mi om um am em im
 no nu na ne ni on un an en in
 zo zu za ze zi oz uz az ez iz
 zho zhu zha zhe zhi ozh uzh azh ezh izh

u a e i o u a e i o
 fu fa fe fi fo uf af ef if of
 fhu fha fhe fhi fho ufh afh efh ifh ofh
 su sa se si so us as es is os
 shu sha she shi sho ush ash esh ish osh

A,	a-po,	a-po-stel,	a-po-stel-ni
Bo,	bo-le,	bo-le-zhi,	bo-le-zhi-na
Do,	do-bro,	do-brot,	do-brot-nik
En,	e-na,	e-nak,	e-na-ki
Fa,	fan,	fant,	fan-ta
Go,	gol,	go-lob,	go-lob-nik
Hi,	hish,	hi-sha,	hish-ni-ki
Is,	i-sa,	i-sak,	i-sa-kov
Ja,	jab,	ja-bo,	ja-bo-ka
Ko,	kol,	ko-lo,	ko-lar-nik
La,	lak,	la-ko,	la-ko-ta
Mé,	mes,	mest,	me-sto
Na,	nav,	na-va,	na-va-da
Or,	o-ré,	o-réh,	o-re-hi
Pa,	pa-me,	pa-met,	pa-met-no
Ro,	rosh,	rosh-ma,	rosh-ma-rin
Su,	sush,	su-she,	su-shez
Sho,	shol,	sho-lar,	sho-'lar-ji
Sa,	sak,	sa-ko,	sa-kon

Sha,	shal,	sha-lo,	sha-lo-ſten
Ta,	ta-tov,	ta-to-vi,	ta-to-vi-na
Ur,	urb,	ur-baf,	ur-ba-ſi
Vro,	vrozh,	vro-zhi,	vro-zhi-na
Ze,	zé-far,	ze-fa-ri,	ze-fa-ri-za
Zhu-vaj,	zhref,	zhé-do.	

3.

A-dam per-vi zhlo-vek

Bar-ba-ra ſvet-ni-za

Da-vid kro-nan pré-rak

E-va per-va ma-ti

Fa-ra do-ma-zha

Gof-pod shlaht-ni

Hruſh-ka ru-de-zha

I-kre od rib

Ia-go-de ſo do-bre

Ko-vazh ta zhér-ni

Luzh ta ſvej-tla

Ma-ti lu-bes-ni-va
 Nuzh ta tem-na
 O-braf lep i-nu fna-shen
 Tri-ja-tel moj ve-lik
 Pro-she le-po zve-ti-jo
 Sa-po sa pi-hat
 Shpi-lat se ne va-di
 Si-me se ne boj v' ko-shu-hu
 Sha-be lo-vi v' po-ftu
 Ta-tu ne po-ma-gaj
 U-ra te-zhe na-vi-ta
 Ve-re ne sa-pu-fti
 Zu-ker je fla-dek
 Zha-fa ne zha-kaj.

SPOMIN SA BRANJE.

1. V' fako zherko gladko, inu sastopno isrezi,
de se prezej inu lohka od drugih raslozhi.

2. Posebno mérkej na te zherke: a, o, u; v, b, p; d, t; g, k; m, n; f, s; fh, sh; z, zh, fzh.
3. Glasnike v' branju v' selej glasno isrezi: l-sa-i-as; Jo-el.
4. Tihnike bres glasnikov isgovori pak tiho; koker: k' nam; s' rokami, v' hisho.
5. Sloge ene béfede sapored, ali zéle befede s' govori: nigdar ne bom kradu.
6. Mérkaj na nekatére snamnje med besedami, per katerih moresh v' branju se odihovati, fkus edn zhas zhakati, ali pomiflovati, ali sdihovati, ali tvov glas spreméniti.

Snamnje fo pak te lé.

- (,) Snamnja kratkiga zhakanja.
- (;) Snamnja dolgshiga zhakanja.
- (:) Snamnja she dolgshiga zhakanja.
- (.) Snamnja tok dolgiga zhakanja v' branju, de tiho lohka stéjesh: edn, dve, tri, stir.

(?) Snamnja prashanja; postavim: kaj pak ti délasth?

(!) Snamnja s' dihovanja; koker: moj Bog! moj milostni ozha!

(—) Snamnja pomislovanja; koker: kok se tukej godí — — — — tebi ne samorem popisáti.

( ) Snamnja rasloshenja; postavim: nash ozha (Adam) je ta pervi gréh sturil.

(-) Snamnja raslozhenja; ali raspáranja beséde v' sloge; postavim: po-nish-noft.

SPOMIN SA PISANJE.

1. Per pisanju se navuzhi prejd pokásane snamnje ob pravim zhasu postaviti.

2. V' sazhetku pisanja, inu po snamnji (.) tudi per boshjih, ali Svétnikov, ali lastnih je ménah, teh zhlovekov, teh mést, tergov, valí; inu teh vód, ali potokov more perva zherka vélika biti.

3. Polég téga pishí v'sako besédo s' tajistimi zherkami, katere v' dobrimu s'govorjenju beséde sastopish, inu sposnash.

SAZHETK BRANJA.

i.

Ka-te-ri se ra-di lé-po vu-ke na-vu-zhi-jo, a-nu se po ta-ji-stih sa-der-shi-jo, k' svo-ji pra-vi zhaš-ni, i-nu vézh-ni sre-zhi se-bi pót na-dé-lu-je-jo.

2.

Pod-vu-zhen ras-um, i-nu do-bru sbri-sa-na pá-met vezh vel-já kō-ker slá-tu i-nu sre-bru; sa-kaj tó nam je rav-no kō-ker luzh, i-nu po-muzh v' se-lej po-treb-no.

3.

Per na-vu-ku, i-nu dé-lu se sve-što mo-jaj, i-nu trú-di; sa-kaj mo-ja, i-nu trud v' se pre-ma-ga-jo, i-nu nam ve-fel-je na-pra-vi-jo.

4.

Utra-gli-vo-fti, i-nu ne-mar-no-
 sti se fkerb-no o-gib-lej: sa-kaj
 ta-ji-fté fo svir-ki, i-nu sa-zhet-
 ki vseh gre-hov, i-nu vfe-ga
 hu-di-ga. Kar do-nef ftu-ri-ti
 sa-mo-refh ne od-lo-shi na ju-ter.

5.

Po-flu-shaj vé-li-ko, pre-mil-li she vezh,
 go-vo-ri pak ma-lo; tok bofh od vsih zhlo-vé-
 kov sa mo-dri-ga der-shan.

6.

Kar sam sé-bi shé-lifh, ftu-ri; i-nu kar sam
 se-bi ne shé-lifh, pak ne ftu-ri tvoj-mu blifh-
 ni-mu, a-li vřak-mu zhlo-vé-ku.

7.

Zhlo-vek! tvoj konz na sem-li
 je smert; po smer-ti pak kak-fhno
 shiv-len-je, tak-fhno pla-zhi-lo.

8.

Lé edn krat na fvej-tu shi-
vish; sker-bi: de brum-no shi-
vish, de od Bo-gá to vezh-nu
shiv-len-je sa-do-bish.

V U K I

K' vezhnimu shivlenju potrebni
s' kratkim rasloshenjam.

Koker hitro k' pameti pridešh, tebi k'sve-
lizhanju snati, inu vérvati potrebno je:

1. De je lé edn sam Bog (edn prezhisti
duh, inu nar popolnishi bitje
s' sastopnostjo, inu volo.)

2. De je Bog en pravizhni sodnik, kateri to
dobru polona, inu shtrafa to hudo
(mifli, besede, déla).

3. De so tri boshje pershone eniga bitja, inu nature: Ozha, Sin, inu sveti Duh (po boshji naturi ena drugi enaka, inu podobna).

4. De je druga boshja pershona (Bog, Sin, Jesuf Kristuf) zhlovek postala, nafs skus smert na krishu (od vezhniga pogublenja) odreshiti, inu s' velizhati.

5. De je dusha zhloveka nevmerjozha (skus inu skus shivi).

6. De je gnada boshja k' svelizhanju potrebna, inu de zhlovek bres gnade (boshje prijasnosti inu pomuzhi) sa vezhnu shivljenje nizh saflushenja vredniga sturiti ne móre.

GOSPODNA MOLITVA.

Prédgovor:

Ozha nash, kateri si v'nebesih; (kateri si nas po tvoji podobi stvaril, nas s' vsem preskerbisk, inu si nas sa tvoje otroke, sa jerbzhe nebeskiga kraljestva per f. Kerstu gorv'sel; ti si v'nebesih posebnu na vidé-
jozho visho).

Perva prošnja:

Posvezhenu bodi tvoje jeme; (bodi ti vselej, povsod, inu od vsih zhlovekov sposnan, lublen, hvalen, inu tvoje jeme sa presvejtu der-shanu, inu zheshtenu).

Druga prošnja:

Pridi k' nam tvoje krajléstvu; (krajluj tukej zhres naf f' tvojo gnado, satéri grehe, inu krajléstvu tega Hrudizha; pušti naf sadnizh v' nebesa pridti).

Tréka prošnja:

Sgodi se tvoja vóla, koker v' nebesih, taku na semli; (sturi, de bó naša vóla v' felej s' tvojo sdrushena; de mi tvoje sapovdi radovolno dershimo, inu tvojo vólo toku s' vesto na semli, koker Angeli inu Svejtniki v' nebesih, dopolnemo').

Shterta prošnja:

Dej nam dones našh vsakdajn kruh; (dodéjli nam, kar je k' shivlenju té

dushe, inu tega shivota vsak dan
potrebno; tudi odverni od nas ta
gréh, kateri vezokrat draginö, kü-
go, lakoto, inu vojsko sa sabo
potegné.)

Peta prošnja:

Odpusti nam nashe dolgé, koker tudi mi
odpuhamo nashim dolshnikam; (odpušti
nam nashe grehe, kakor tudi mi
odpuštimo nashim sovrasnikam).

Shefhta prošnja:

Inu nas ne v' pelaj v' skushnavo; (tebi je
nasha slaböft snana: tok. profmo
té, ali odverni greshne perloshno-
sti dobrötливо od nas, ali pak
dodéjli nam tvojo pomuzh tajiste
premagati).

Sédma profhnja:

Témuzh naf réshi od hudiga; (obvari
naf préd nadlógam téga shivlenja,
pred sovrasnikami nafga sveli-
zhanja, inu pred to nefrézho
vézhniga pogublenja).

Amen (v' flishti nafhe profhnje).

Spomin.

Léto molitvo je Jesus sam vuzhil, de bi
s' njo Boga zhasili, hvalili, inu v' lastnih kakor
tudi v' potrebah nafnih blishnih sa pomuzh
profili.

ANGELSKU ZHESHENJE.

Zheskena si Maria, gnade polna, gospod je
s' tabo. Ti si shégnana med shénami, inu shégnan
jeta sad tvojga telefa: JESUS. Sveta Ma-
ria mati bóshja (porodniza Jesufa Kri-

stufa Boga inu zhloveka v' kup)
 prósi sà naš vboge greshnike, s' daj, inu na
 našo smertno úro (v' nar vekshi potrebi)
 Amen.

Spomin.

Léto molitvo so naš vuzhili: svéti Arhangel
 Gabriel, svéta téta (*Marie*) Elisabetha, inu
 svéta mati katolska zerkva; de bi mi s' tajisto
 f. Divizo Mario pred v' simi Angelami, inu
 Svétnikami v' selej, posebno pak v' laki dan
 v' jutru, v' poldan, inu v' vezher zhaftili, inu
 na pomuzh klizali; po legi tega pak se imamo
 tudi na zhloveku postajenje Sina boshiga hva-
 leshno, inu andohtlivo s' misliti.

APOSTOLSKA VERA.

1. Jest vérjem (*sa réf derhim, inu
 sposnam*) v' Bóga Ozheta v' liga mogozh-

niga stvarnika (teh Angelov, zhlo-
vekov, inu v' sega) nebes, inu semle.

2. Inu v' Jesusa Kristusa, Sinu njega ediniga go-

spoda nashiga (Isvelizharja shau-
baniga, po boshji naturi od
Boga Ozheta vezhno rojeniga,
nashiga oblastnika inu vuzhe-
nika).

3. Kateri je spozhet od svétiga Duhá (po
zhloveshki naturi v' zhasu) rojen
is Marie Divize.

4. Terpel (koker zhlovek na dushi,
inu na telesu) pod Ponziam Pilatu-
sham, krishan bil, v' merl, inu v' grob po-
loshen.

5. Doli je shal (ta od mertviga trupla lozhena dusha) pred peklu, na tretji dan od smerti v' stal (supet zhaftilivo shiv postal).

6. Gori je shal (se je v' sdignil na stiredeseti dan) v' nebéfa, sédí na desnizi Bóga Ozheta v' siga mogozhniga (je v' enaki zhafti, inu oblasti).

7. Od ontód bo pershel sodit shive, inu mertve (isvolene, inu pogublene ob konzu svejta).

8. Jest verjem v' svetiga Duhá (nashiga posvetelniga, kateri je pravi Bog, inu vun gré od Boga Ozheta nui Sina od vekomej).

9. Eno svéto katolsko zerkvo (videjozhu sbirajlshe v' fih vernih kriztjanov pod oblastjo rimskiga Papesha videjozhiga, inu Jesufa Kristufa nevidejozhiga poglavarja) Gmaino tih Svétnikov (molitve, dobre déla, inu safluskenje tih vernih na semli, Svetnikou v' nebesih, inu vernih dusih v' vizah).

10. Odpuhanje tih grehov (sadbóiti per f. Kerstu inu f. Pokori skus muzh Jesufa Kristufa od shég-nanik mafhnikov).

11. Gorivstajenje tega mesá (oshivlenje teh mertvih truplov).

12. Inu vezhnu shivlenje (*nefkonzhnu bitje*).

Amen (*o! verjem refnizhno vse tukej sapopadenu*).

Spomin.

Letó je kratki sapopadek tih imenitnihih fkrivnost, inu vukov katolske vére; kateriga so Apostelni v'kup s' loshili.

SEDEM SVETIH SAKRAMENTOV.

1. S. Kerst.

2. S. Firma.

3. Presveto refhno Telo.

4. S. Pokora.

5. S. Poslednje Olje.

6. S. Mashnikov Shegnovanje.

7. S. Sakon.

Spomin.

K' Svelizhanju so potrebni: f. Kerst v' sakim
 mu zhloveku sploh, f. Pokora pak v' sakimu
 gresniku (*sa volo sadoblenja posvét-
 jozhe gnade boshje*); k' svelizhanju po-
 magajozhi so drugih pet (*po stánu*) v' sim
 zhlovekam: (*sa volo povékshanja pos-
 vétjozhe gnade boshje*).

Vsi f. Sakramenti nam tedej posvétjozho
 gnado boshjo ali podejlijo, ali povekshajo taji-
 sto; pak lé skus Jesusa Kristusa (*kateri je
 tajiste vse gorpostavil*).

VISHA

sa Perpravlenje k' Spovedi.

M o l i t v a.

O Bog! kateri ne shelish gresnika smert;
 temuzh de bi se k' tebi povernil, inu vezhno

shivel. Jest se hozhem s' evangelskim sgublenim
 Sinam v' sdigniti, inu k' tebi mojimu Ozhetu
 perblishuvati rekozh: Ozha! jest sim super nebu,
 inu super tebe greshil: jest nisim vezh vreden tvoj
 Sin jemenuvan biti; ali sturi mene koker eniga
 tvojih najemnikov, inu flushavnikov. Amen.

SDIHUVANJE

k' Bogu svetimu Duhu.

M o l i t v a.

O Bog s. Duh! kateri vsih zhlovekov serza
 inu rasum vishash; pridi tudi meni per mojimu
 naprejssetju na pomuzh: rasvetli mojo pamet,
 nagni mojo volo, inu omehzhaj moje serze, de
 bi samogil se vsih grehov domisliti, sadoosti
 s' grevati, svesto spovedati, se pobolshati, inu
 sa tajiste boshji pravizi sadoosti sturiti. Amen.

(Ozha nash: Zhefhena Maria).

SDAJ PREMIŠLI.

A. S p l o h.

Kar? — kulko krat? — inu koku si ti gre-

shil? —

1. S' mislimi, inu shélami (*radovolnimi,*
inu dopadljivimi).

2. S' bésedami (*s' govorjenjam*).

3. S' délami (*s' sturjenjam*).

4. S' samudo (*s' popuftenjam* *dobrih*
dél).

B. P o f e b n o.

1. Zhe si boshje ali tudi zerkvene sapovede
prelomil?

2. Zhe si se lastnih, ali tudi ptuih grehov delé-
shen sturil?

3. Zhe si samudil telesne, inu duhovne déla te milosti ?

4. Zhe si se po dolshnosti tvojiga stana sader-shal ?

5. Zhe si tvojo sadno spoved svesto odpravil ?

PREMISLI.

B o s j e S a p o v e d e.

a) Zhe si sturil, kar je sapovedanu ?

b) Zhe si popustil, kar je prepovedanu ?

I. B o s h j a s a p o v e d.

Ti imash lé eniga samiga Boga vérvati,

a. (sapovedanu: eniga Boga vérvati, moliti, na eniga savupati, inu eniga lubiti; polég tega pak tudi: Divizo Mario, Angele, inu vse Svetni'e

zhaftiti, inu na pomuzh kli-
zati; sadnizh tudi boshje, ina
svete podobne, ali statve, inu
ostanke Svetnikov v' zhafti der-
shati).

b. (prepovedanu: nevéra, molikvan-
je, kézarija, v' ganvanje, prasna
ali véra na zopernijo, f'ovrash-
tvo boshje, f'zaganje, nevu-
panje, ali ferbeshno savupanje
na boshjo milost; tudi samuda,
inu popushanje zhafti proti
Svetnikom).

II. Boshja sapoved.

Ti nimash boshje jéme po nevredno, jeme-
nuvati;

a. (prepovedanu: Bogu, inu bosh-
jimu jemenu eno nezhaft stur-
riti, koker:

1. Skus vse grehe.

2. Posebno skus preklinuvan-
je, kader se od Boga, od
prave vere, inu njegovih
Svetnikov sanizhlivo govori.

3. Kader se bres potrebe,
ali zelu krivo perfega.

4. Kader se Bogu sturjene
oblube prelomjo.

5. Kader se boshje jeme ne-
potrebno, inu bres spofhtu-
vanja jemenuje.

6. Kader fe boshja beseda
spazhi, ali nepridno obra-
zha).

b. (sapovedanu: boshje jeme po-
svetzhuvati, inu s' zhastjo je-
menuvati, koker:

1. Kader fe Bog radovolno,
inu neprestrašno sposna.

2. Kader fe Bog v' duhov-
nih, inu telefnih potrebah
na pomuzh klizhe.

3. Kader fe Bog skus eno
potrebno, inu pravizhno per-
sego na prizho poklizhe sa
eno rezh verjetno sturiti.

4. Kader se te Bogu stvarje-
ne oblube svešto dopolnejo.

5. Kader se boshja beseda
pridno, inu brumno poslu-
sha.

6. Kader se vse k'zhafti, inu
hvali boshjiga jemena saz-
ne, inu Bogu gori ofra.

III. Boshja sapoved.

Ti imash nedelo posvetzhovati.

a. (sapovedanu: od tefhkiga dela
pozhihati, inu brumne dela do-
pernafhati; sploh sa boshja
zhaft, inu svelizhanje te du-
she skerbeti skus prizhejozhoft

per f. maſhi, poſlušhanje boſh-
je beſede, molitve inu druge
dobre déla.)

v. (prepovedanu: vſe téſhke déla
bres potrebe, inu praviga per-
puſhenja; tudi vſe druge oprava-
vita, katere létemu f. dnevu
eno nezhaſt ſturijo, ali njego-
vo poſvetzhuvanje neſaj derſhijo.

IV. Boſhja ſapoved.

Spolhtuvaj tvojiga ozheta, inu tvojo ma-
ter, de boſh dolgo ſhivel, inu de tebi
dobro gre na ſemli.

a. (ſapovedanu: ti imaſh ſtarifke,
deſhelfke inu duhovne goſpoſ-
ke, vſe ſtarifke od tebe, tudi

vuzhenike, inu vse zhafti vredne
 lubiti, spofhtuvati, njim po-
 strezhti, nje bogati v fim tem,
 kar ni super boshje sapovede;
 tudi njim pomagati v' duhov-
 nih, inu telesnih potrebah, inu
 sa nje moliti.)

b. (prepovedanu: starishem, na-
 prejpostavlenim, inu v fim
 zhafti vrednim nepokorn biti,
 nje sovrashiti, sanizhvati, sa-
 spotvati, sashmagvati, kleti inu
 rotiti, nje v' potrebah sapustiti,
 ali njim shkodovati, inu hudo
 vofhiti ali sheleti.)

V. Boshja sapoved.

Ti nimash v' bijati.

a. (prepovedanu: ne koga drugiga, ne sebe samiga v' moriti; ali na shivlenju inu sdravju poshkodovati; tudi je prepovedanu: jesa, fovrashtvu, pohuishajne, inu vse reshatenje tega blishniga)

b. (sapovedanu: mir inu spravos' vsakaterim tudi s' tajistimi dershati, kateri so nas reshaili; vsakmu dobre inu lépe isgledke, ali ekfempelne dati; tudi timu blishnimu duhovne, inu telesne dobrote skasati).

VI. Boshja sapoved.

Ti nimash preshestvati ali nezhisto shiveti.

a. (prepovedanu: vse nespodobnu, nesramnu, nezhistu delo, der-shanje, besede, pesme, rado-volnu dopadenje, inu pervolenje per nezhistek mislek, inu shé-leh, tudi drushbe, inu perlosh-noste, katere k nezhistosti na-pelujejo.)

b. (sapovedanu: na shivotu, inu na dushi se zhisto, framosh-livo, inu nedolshno sadershati, tudi v' mislek inu besedeh inu sploh se vse greshne perlosh-nofti varvati.)

VII. Boshja sapoved.

Ti nimash kraſti.

a. (prepovedanu: tatvina, golufija per méri ali per vagi, nesajderſhanje ptuiga blaga, ali saſluſheniga lona, krivizhni zhinshi per poſodilu, ali taki do-
bizhki per predajanju, inu vſe poſhkodvanje tega bliſhniga na njegovim premoſhenju, ali na njegovih pravizah)

b. (sapovedanu: vſakmu to ſvoje puſtiti, dati, inu ſturiti, to v'kradenu, tudi vſe krivizhnu blagu popolnoma nasaj pover-
niti, inu sa vſako ſturjeno ſhkodo ſuped doſti ſturiti)

VIII. Boshja sapoved.

Ti nimash krive prizhe govoriti super tvo-
jiga blishniga.

a. (prepovedanu: krivo prizhovanje,
kriva toshba, vse lašhe sa
shraf ali v' potrebi sturjene,
obrezhenje, opravenje, krivo
natolzovanje, ferbestno sodenje,
inu podpihovanje sovrashtva.)

b. (sapovedanu: refniza, ferzovid-
nost v' nashim govorjenju, in
delu, varvanje dobriga jemena
tega blishniga, sposnanje stur-
jenih lašhi, nasaj v' setje kri-
viga obdolshenja, inu oprav-
tenja.)

IX. Boshja sapoved.

Ti nimash sheléti tvojiga blishniga sheno.

X. Boshja sapoved.

Ti nimash sheleti tvojiga blishniga blaga
ali v' sega kar njemu Bog dá.

a. (te dve sadne sapovede prepovedujejo: radovolne, inu pervolene nezhiste shéle toku dobrotemu shenskimu koker mofhkimu spolu, koker tudi lédik, inu sakonfskimu stanú; poleg tega pak tudi sploh: vse radovolne, inu pervolene shéle po blagu, inu premoshenju tega blishniga.)

b. (sapovedujejo pak: zhištoft tega ferza, vkrotenje hudih shél, ali faj per tajistih ne pervo-
liti, inu gordershati; posebno pak obeniga poshelenja, ali nevoshtlive misle od tega imeti, kar ni nafhe.)

Samerk: tukej so hude inu pregreshne

shele sa tega volo sapovedem podvershe-

ne; dokler tajiste so sazhetki, inu svirki

greshnih dél inu sadershanja.

Spomin.

Leté boshje sapovede so ble od Boga Moj-

sefu na gori Sinaj sa ta israelitarški folk dane,

kader je po ishodu is egiptovske deshele v' pu-

shavi bil; leté je pak tudi Jesus Kristus sa vse

verne Kristiane poterdil; rekozh: (ne vfaki,

kateri k' meni rēzhe: Gospod,
 Gospod! pojde v' nebesko krajlest-
 vo, ampak kateri šturi volo mo-
 jiga Ozheta, kateri je v' nebesah.
 Math. VII. 21. Ako hozhešh
 k' shivlenju noter jeti, dērshi sa-
 povede. Math. XVIII. 17.)

Kratki sapopadek boshjih sapoved je;
 prva sapoved te lubesni: ti imašh
 Gospoda tvojiga Boga lubiti is zeliga tvojiga
 serzá, is zele tvoje dushe, is zele tvoje pamet,
 is vse tvoje mozhi; inu druga sapoved
 te lubesni: ti imašh tvojiga blishniga lu-
 biti koker sam sebe (šturi tvojimu blish-
 nimu, kar ti hozhešh, de bi on
 tebi šturil).

PREMISLI.

Zerkvene Sapovede.

- a. Zhe si sturil, kar je sapovedanu?
 b. Zhe si popustil, kar je prepovedanu?

I. Zerkvena sapoved.

Ti imash sapovedane prasnike prasnovati.

- a. b. *(tukej je od sapovedanih inu od zerkve goripostavlenih prasnikov ravno to' sapovedanu, inu prepovedanu; kar je v' treki boshji sapovedi od nedele sapovedanu inu prepovedanu.)*

II. Zerkvena sapoved.

Ti imash ob nedelah, inu sapovedanih prasnikah sveto maslo s' spodobno andohtjo flishati.

a. (sopovedanu: ob nedelah inu prasnihak per zéli sveti máfhi s' spodobno andohtjo prizhajozh biti, boshje besede per pridgah inu kristjanskikh vukih svesto poslušhati, po lastnih potrebah s. sakramente té pokure, inu tega presvetiga rešhniga telefa prejeti, duhovne bukve brati, popoldanfno boshjo službo objeskati, inu druge dobre déla dopernafhati.)

b. (prepovedanu: sveto mafho bres praviga sadershka samuditi, popuštiti, ali per tajisti ne s' spodobno andohtjo prizhajozh biti; tudi boshje besede ne po-

slufhati, ali ta zhaš boshje
 flufhbe s' jedjo, s' piazho, s'
 fhpilam, inu drugem vefelam
 na nasaj der shjozho visho do-
 pernefti.)

Spomin

od svete mafhe.

Sveta mafha je ta nekervavi offer tega
 noviga testamanta, ali ta stanovitni inu vedni
 spomin tega kervaviga offra (*daru*) kateriga
 je Jesus Kristus na krishu dopernéfel.

Offer svete mafhe je Jesus Kristus per sad-
 ni vezherji gori postavil: (*on je v' sel*
kruh, inu kelh s' vinam; je po-
svetel inu poshegnal obedvoje; po
tem je rekel zhres kruh: to je
moje telu; inu zhres kelh: ta

je kelh noviga testamenta v' moji
kervi; sadnizh je v' kasal: ta jéte
inu pite, inu sturite k' mojimu
spominu).

Per vsaki sveti mashi, katero ta Mashnik
vidojozh odpravla, se tudi Jesus Kristus na
novizh nevidejozh temu nebeskemu Ozhetu
sam sebe ofruje; sato: (debi

1. Bog bil sa nar vikshiga
Gospoda, inu nar vézhiga
Oblastnika sposnan.

2. De bi Bog sa vse dobrote
bil sahvalen.

3. De bi Bog sa odpufhanje
teh grehov, inu vse potrebne
gnade bil profhen.

4. De

4. De bi Bog sam tem shivem, inu tem mertvem to nefkonzhno milost pojilde.)

Sveta maſha ima ſhtir imenitne dejle, nam-rezh: Evangelij, Offrovanje, Povsdiguvanje (ſ'premenenje) inu Obhajilo (povshivanje.)

Vérni katolſhki Kristian je dolſhen per v'ſeh ſhtireh dejleh ſamerklivo, ſpoſhtlivo, inu pobošno prizhajozh biti; polegij téga pak tudi:

1. Per Evangelju (gori v'ſtati, ſe pokrishiati, vuke Evangelja ſe navuzhiti, ſpoſnati, ſagovarjati, inu po tajiftih shiveti.)

2. Per Offrovanju (svojo misel inu namejn s' misljo inu s' namejnam tega mafhnika s' drushiti, inu sam sebe Bogu offrovati.)

3. Per Povsdiguvanju (moli na kolenaah Jesufa Kristusa pod podobami kruha inu vina skritiga; v' dari trikrat ponishno na perse, inu sposnaj, de so tvoji grehi nad smertjo Jesufa Kristusa krivi; objokaj tvoje grehe, inu obudi véro, vupanje, inu lubesen s' grevingo.)

4. Per Obhajilu (imash tudi na duhovno visho obhajan biti; to' je: moresh gorezhe shéle

imeti presveto reshno telo,
 Jesufa Kristufa, vredno
 prejeti; ali njegove milosti
 vreden postati.)

Spomin

od predig, inu kristjanskih vukov.

V' saki zhlovek je dolshen né lé samu per
 predgah, inu kristjanskih vukeh prizhajozh bi-
 ti; ampak tudi boshje besede ali vuke te vére,
 inu pravizhniga sadershanja radovolno, svesto
 poslushati, v' serzu inu pameti obdershati, inu
 po tajisteh shiveti.

III. Zerkvena sapoved.

Ti imash shtirdeletdanski post, shtir kvatre,
 inu druge sapovedane postne dni se po-
 stiti; kakor tudi ob petkeh inu sabotech
 od melenih jedí se sdershati.

a. (sapovedanu: ob petkeh inu sabotech od mesenih jedi se sder-shati; ob vseh sapovedaneh posteh pak tudi poleg tega per jedi she nekaj pertergati; to hozhe rezhi: de se zhref dan le enkrat do sitiga najesh.)

b. (prepovedanu: jed mesenih spish s'vunej v' bolesni bref pravizh-niga perpufhanja; posebno pak poshreshnost, pijanost, ali sanizhvanje teh postov, kateri so zhafi te pokore, inu perlosh-noste sa dobre dela.)

IV. Zerkvena sapoved.

Ti imash vsako lejto nar main enkrat tvo-
 jimu naprejpostavljenimu spovedniku se
 spovedati, inu ob velikonozhnimu
 zhasu presveto reshno telo prejeti.

*(sapovedanu: vsako lejtna spoved,
 inu tudi sveto obhajilo ob ve-
 likonozhnimu zhasu sa' volo bol
 shiviga, inu hvaleshniga spo-
 mina Kristusoviga terplenja, inu
 goripostavljenja svetiga altarski-
 ga Sakramenta.*

V. Zerkvena sapoved.

Ti nimash ob prepovedaneh zhasih (od
 perve adventne nedete noter
 do prasnika sveteh treh
 Krajlov, inu od pepelnizhne

frede noter do perve nedelo
po veliki nozhi) ohzetvanje ali
svatovshno dershati.

Spomin.

Vfaki zhlovek je dolshen sapovede te zerk-
ve dershati; dokler shterta boshja sapoved po-
korshno pruti duhovski inu deshelski gosposki
sapoveda; inu tudi Jesus Kristus je v'kasal
Zerkvo poslushati. Math. XVIII. 17.

SEDEM NAGLAVNI GREHI.

1. Napuh, ofert (prevsetnost).
2. Lakomnost (vohernija).
3. Loternija (nezhistost).
4. Nid (nevofhlihost).
5. Nes'masnost (shertje inu pijanost).
6. Serd (j'esa).
7. Lenoba (nemarnost k' boshji flushbi).

Spomin.

Léti grehi se jemenujejo naglavni; dokler so glave, korenine, svirki vezh drugih grehov.

SHEST GREHI SUPER SVETIGA DUHA.

1. Predershno (*prevezh sanafhlivo*) na boshjo milost greshiti.

2. Na boshji milosti (*pre malo sanafhlivo*) szagati.

3. Sposnani kershanski resnizi se super-staviti (*ne po tajisti shiveti*).

4. Svojimu bratu ali blishnimu sa volo boshje gnade (*milosti inu lubesni*) nevoshliv biti.

5. Pruti dobrimu k' svelizhanju pomagajozhimu opominovanju enu oterpnu (*sapertu, terdovratnu*) serze imeti.

6. U' nepokuri naprejvsetno (*radovolno*) oštati.

Spomin.

Léti grehi se jemenujejo super svetiga Duha; dokler se s' njimi zhref boshjo gnado greshi, katera od svetiga Duha pride, inu vun svira.

SHTIRI U' NEBU V' PIJOZHI GREHI.

1. Naprejvsetno v'bijanje (*radovolni poboj*).

2. Ta mutaſti ali ſodomitarſki greh (*zhref-naturalſka nezhiſtoſt*).

3. Dolitrenje v' bogih, vdov, ali ſapuſhenih otrok (*poſhkodvanje na premoſhenju*).

4. Kader ſe delauzam, inu najemnikam ta ſafluſheni lon ali plazhilo naſajdershi, ali doliterga (*koker: hlapzam, deklam, inu rokodelauzam.*)

Spomin.

Léti grehi se jemenujejo v'nebu v' pijozhi; dokler so toku veliki, de k' Bogu v' nebela v' pijejo inu krizhijo sa mashovanje.

DEVET PTUJI GREHI.

1. K' grehu svituvati (*podvuzhiti*).
2. Drugim gréshiti velévati (*sapovedati*).
3. V' drugih gréhe pervoliti (*se s' drushiti*).
4. Druge k' gréhu napelati (*nadrashiti, ali nafhuntati*).
5. Drugih gréhe hvaliti (*s' dopadenjam*).
6. K' gréhu molzhati (*ne vun dati*).
7. Gréhe pregledati (*ne svariti*).
8. Tajistih se deleshniga (*kriviga*) sturiti.
9. Tajiste sagovarjati (*krivizhno sakrivati*).

Spomin.

Léti grehi se jemenujejo ptuji grehi; dokler ta zhlovek nje ne sturi sam, ampak lé kriv je, de nje drugi zhlovek sturi.

KERSHANSKA PRAVIZA

je:

Varuj se hudiga; sturi dobru.

A. Jerbani, inu lastni ali velki (*smertni, naglavni*) ali mali (*odpuftlivi*) grehi (*prelomnenje boshjih, inu zerkvenih sapoved*) se tó nar veksho inu resnizhno hudo jemenuje. Sorte teh grehov vidish s' gorej.

B. Dobro pak je to, kar je po boshji inu zerkveni postavi (*sapovedi*) koker boshje zhédnosti, inu sa dershanjske zhédnosti.

1. Boshje zhednosti so té tri:

a. Véra.

Moj Bog! verujem (*sa réf dershim*) tebe praviga shiviga Boga, ediniga v' naturi, inu trojniga v' pershonah: Ozheta, Sina, inu svetiga Duha; verujem (*sa réf dershim*) de je Sin boshji druga Pershona v' sveti Trojizi sa nas zhlovek postal, terpel, inu vmerl; de je treki dan od smerti vstal, inu de po svojim v' nebuhojenju sedi na desnizi Boga Ozheta, inu bó prishal sodit shive inu mertve; verujem (*sa réf dershim*) de je Jesus Kristuf svete Sakramente postavil; de nobeden bres vére, inu kersta, inu po tem, kader v' gréh pade, bres pokure isvelizhan ne bode; verujem (*sa réf dershim tudi*) de ti moj Bog vse dobro s' dobrim, inu vse hudo s' hudim plazhuješh; de nam nashe saflushenje samu skus tvojo I. gnado pomaga; verujem (*sa réf der-*

shim) nevmerjuzhnost zhloveshke dushe; verujem (*sa réf der shim*) sadnizh tudi vse, kar si ti skus tvojo svéto katolskko Zerkvo sapovedal vervati (*sa réf der shati*) inu desvunaj tajiste nobeden svelizhan ne bode. Vse to pak *sa to'* verujem (*sa réf der shim*) dokler si ti to rasodel (*osnanil*) vezhna mo-druft inu résniza. *Idihuvanje*: V' tej, inu sa to katolskko véro shelim shivéti inu vmreti; o moj Bog! poterdi mene skus tvojo gnado v' tej sveti véri.

b. *Vupanje.*

Moj Bog! terdno vupam (*sana shljivo perzhakam*) skus saflushenje, terplenje, inu smert mojga Gospoda, inu Isvelizharja Jesusa Kristusa sadobiti odpushanje vseh mojih gréhov; savupam (*sana shljivo perzhakujem*) skus tvojo gnado, inu pomuzh tvojo volo dopolniti, gréha se varvati, inu taku vezhno ve-

féle, inu isvelizhanje dofézhí. Vse tó vupam
(sanafhtivo perzhakujem) sa tó
 dokler si ti moj Bog, tó oblubil, kateri si v' se-
 gamogozhen, neskonzhnu dóber, inu svést v'
 tvojih oblubah, kateri ne moresh ne golufati,
 ne golúfan biti. *Sdihvanje*: Moj Bog,
 inu Gospod! sturi she vekshe to moje vupanje
(perzhakuvanje).

c. Lubésen s' grevengo.

Lubem tebe, moj Bog! is zéliga serza, inu
 zhref v'se, sa tó, dokler si ti sam v'sebi nar
 vekshi, vse lubésni, inu zhasti vredna dobrota
(vse vfem zhlovekam dafh) inu le-
 pota *(popolnomast, svetost)*. *Grev-*
venga: Is leté lubesni pruti tebi je meni
 možno shal savolo vse grehov mojiga zeliga
 shivlenja, dokler sim skus tajiste tebe mojiga
 Boga rashalil; inu si naprejvsamem od sdaj na

dalej tebe mojiga Boga nikol vezh rashaliti;
 tebi samimu shelim flushiti, tebi v' vseh rezhéh
 dopasti; mojiga blishniga hozhem savolo tebe
 (*dokler ti sapovedash*) kakor sam sebe
 lubiti, inu taku shélim v' ti lubesni shiveti, inu
 vmréti. *Sdihuvanje*: O Bog! vushgi v'
 meni ojgen tvoje lubesni, de bóm v' mojimu
 serzu gorezho lubesen pruti tvoji dobroti vezh-
 no ohranil (*obvarval*). Amen.

Spomin.

Vfaki zhlovek (*odraften*) je pod smert-
 nim greham dolshen leté tri boshje zhednosti
 ne samu obudit', temuzh tudi immeti (*moliti*)
 a. Koker hitro k' pameti pride; b. Vezhkrat v'
 svojimu shivlenju; c. Ob zhasu velke skušnja-
 ve super té zhednosti; d. V' nevarnosti shivlen-
 ja, inu na smertnimu leshalshu.

2. Sadershanjske Bogu dopadlive
zhednosti té pridejozhe:

a. Poglavitne zhednosti.]

1. Sastopnost, ali rasumnost.
2. Smasnost.
3. Pravizhnost.
4. Mozhnost.

b. Zhednosti super poglavitne grehe.

1. Ponishnost je super *Oferti ali Napuhu.*
2. Radodajanje je super *Lakomnosti.*
3. Zhistost je super *Nezhistosti.*
4. Lubesen je super *Nevofhlivosti.*
5. Smasnost je super *Nesmasnosti.*
6. Poterpeshlivost je super *Jesi, ali Serdu.*
7. Gorezhost k' dobrimu je super *Lenobi.*

c. Posebne dolžnosti od Jesusa Kristusa perporozhene.

1. Narpoprej boshje krajlestvo, inu njegovo pravizo jeshkati.
2. Sam sebe satajiti.
3. Svoj krish nositi.
4. Sa Kristusam hoditi.
5. Krotek, inu pohleven biti.
6. Savrashnike lubiti, dobro sturiti tem, kateri nas sovrashjo, moliti sa tajiste, kateri nas reshalijo inu preganjajo.

d. Osem isvelizhanstve.

1. Isvelizhani so vbogi v' duhu; *sakaj njeh je nebeshko krajlestvo.*
2. Isvelizhani so krotki; *sakaj oni bodo semlo posedli.*

3. Isvelizhani so shalofni; *sakaj oni bodo potrofhtani.*

4. Isvelizhani so, kateri so lazhni inu shejni pravize; *sakaj oni bodo nafiteni.*

5. Isvelizhani so miloflivi; *sakaj oni bodo milofl dofégli.*

6. Isvelizhani so, kateri so zhistiga ferza; *sakaj oni bodo Boga gledati.*

7. Isvelizhani so mirni; *sakaj oni bodo otrozi boshji jemenovani.*

8. Isvelizhani so, kateri sa pravize volo preganjanje terpijo; *sakaj njeh je nebesthko krajlestvo.*

NAR IMENITNISHI

dobre dela so:

a. Moliti (*fvoj duh ali dusho, misli, shelé, inu zelo pamet k' Bogu povsdigniti*).

b. Positi (*pertergovati*, svoj shivod
dolitreti, inu savolo grehov
shtrafovati ali kafhtigati).

c. Almoshno dajati (*temu blishnimu na
telesno inu duhovno visho do-
bro sturiti*) ali milostliv biti.

Telesne dobre déla te milosti,

1. Lazhne nasititi.
2. Shejne napojiti (*s' vodo*).
3. Popotnike prejemati, ali prenozhiti.
4. Nage oblézhi.
5. Bolnikam postrezhi, objeskat.
6. Jetnike (*nedolshne*) reshiti.
7. Merlizhe pokopati.

Duhovne dobre déla te milosti,

1. Greshnike posvariti.
2. Neumne podvuzhiti.
3. Dober svét dati tem, kateri so ga potrebni.

4. Shalostne potroshtati.

5. Krivizo s' poterplenjam prenashtati.

6. Reshalenje is serza odpustiti.

7. Sa shive inu mertve Boga profiti.

PREMISLI SHE

Dolshnost tvojiga stana.

Sakonski ludje (*koku je ta per sveti-
mu sakonu sturjena obluba te lu-
besni, saftopnosti, poterpeshlivo-
sti, inu famoshlivosti dopolnena?*)

Starishi (*koku ste otroke gors' redi-
li, podvuzhili, inu njim naprej
svetili?*).

Otrok (*koku si starshe bogal,
lubil, inu zhastil ali sposhtoval?*)

Naprejpostavleni, gospodarji, gospodinje
(*koku ste se pruti vashim podlosh-*

nim, inu flushavnim sadershali,
tajistim pravizo fkasali, sa njih
zhafno frezho, inu posebno sa
njih vezhno svelizhanje fkerbeli?)

Podloshni, hlapzi, dékle (koku ste
spofhtovali vashe naprejpostavle-
ne; ste bli pokorni, pridni, inu
svesti?)

P R E M I S L I.

Sadnizh tvojo posledno spoved (ali je
bila prav sturjena, pokora svesto
odpravljena; posebno pak: koku si
se pobolshal?)

Spomin.

Dokler si sdaj se domislil — kar — koku —
inu kulkokrat — si na vse vishe greshil; toku
obudi (moli) sdaj:

GREVINGO

s'naprejšvetjam se poboljšati.

O moj Bog! vsi moji dopernešeni grehi mene is serza grevajo, sa to, kir sim jest skus tajiste tebe mojiga Boga, to nar vekšho inu neškonzhno dobroto resh'alil. (*Naprejšvetje*) Jest si sdaj terdno naprejšsamem s'tvojo gnado inu pomuzhjo moje shivljenje poboljšati, inu raišhi vse, tudi zelu to smert preterpeti, koker tebe mojiga Boga lé s'enim greham vezh reshaliti. Daj meni gnado inu pomuzh letu moje naprejšvetje spolniti; sa to te profim skus neškonzhnu saflushenje našga Gospoda, inu Isvelizharja Jesusa Kristusa, Amen.

Sdaj grešh k'špovedniku; tankej poklekni dol inu govori:

V' jemeni Boga † Ozheta, inu † Sina, inu švetiga † Duha. Amen.

Jest prosim njih izhastivredni gospod spovednik! sa sveti shegen, de bi se vsih svojih grehov zhisto inu svesto spovedati samogel.

Po sadoblenim shegnam pak she, ako tebi zhas inu okolstave perpuštijo, ozhitno spoved moti:

Jest vbogi grešni zhlovek se spovem (*ob-*
toshim) inu sposnam Bogu vsegamogozhni-
mu, materi Boshji Mariji, vsem lubim svetnikam
inu njim Boshji namestnik; de sim od moje
sadne spovedi (*tukej se zhas tajiste*
povej) dostikrat, inu veliko grešil s' mislijo,
s' besedo, inu s' delami, posebno se pak dol-
shan dam, de sim i. t. d.

*Idaj se s' poshtenimi besedami,
nikar pretiho, nikar preglasno vseh
tvojih grehov spovedaj ali obtoshi.*

Kader si she vse povedal, to-
ku spoved sklenešh ali konzhaš
tako.

Ti inu vli moji grehi vedni inu nevedni,
katere sim sam sturil, ali sim kriv bil, de so
nje drugi sturili, mene is serza grévajo; kir
sim skus tajiste Boga, narveksih vse lubesni
vredno dobroto rashalil. Tudi terdno si naprej-
vsamem, nigdar vezh grešhiti, inu vseh perlosh-
nosti k' grehu se varvati,

Prosim njih zhaštivredni gospod spovednik
sa odvésó mojih grehov, inu sa isvelizhansko
pokoro.

Idaj poslušhaj tvojiga spoved-
nika, inu kader od njega zhref
sebe krish narediti vidish, se tu-
di prekrishi; po tem grešh nalo-

sheno pokoro svešto s' moliti, inu
 she sdihovati rekozh:

O Bog! ti si sgubleniga Sina nasaj v' tvojo
 milost vsel, inu meni si sdaj skus tvojiga na-
 mestnika grehe odpustil! O milostni Ozha! ti
 si mene doneš v' novo shivljenje postavil, dai
 meni she tvojo gnado, de jest tudi od sdaj v'
 njemu do konza mojiga shivljenja ostanem.

Sdaj, zhe si she tésh, inu v'
 prasniskimu oblazhilu, tudi zhe-
 den na dušhi inu na truplu, se
 k' svetimu obhajilu perpravlej; sdi-
 hovaj pervizh:

O Jesus! ti si rekel: kateri moje meso je,
 inu moja kri pije, ostane v' meni, inu jest v'
 njemu; sturi tudi mene te dobrote vredniga.

O Jezus! kateri si rekel: de se per zhlove-
shkih otrokih biti veselish, jest sdaj pridem k'
tvoji misi, k' kateri si vse ludstvo povabil; pro-
sim te ponishno, daj, de jest tebe vredno vshi-
jem, inu to pravo shivljenje sadobim.

*Kader bo s' svonzhkam snamja
dana, perstopi k' altarju, poklekni
dol inu zhe enkrat grevingo tiho
obudi; inu kader bo presveto refh-
no telo ludstvu pokasano tiho sa
tem duhovnim govori, trikrat na
perfa terkajozh:*

O Gospod moj Bog Jezus Kristus! jest nisem
vreden, de gresh pod slabo streho mojiga serza;
temuzh rezhi lé eno besedo, tok bo osdrav-
lena potroshtana, inu svelizhana moja vboga
dusha. *Glih toku rezhi zhe dru-
gizh, inu trekizh.*

Po tem poshteno odpri vusta,
 poloshi jesik na spodni shnabel,
 inu kader sveto hostjo she dobifi,
 pozhasi vusta sapri; njo nikar s'
 sobmi ne grisi, s' perstami ne
 prejemi; tudi se skus en zhas
 vunpluvarja sdershi; ampak posh-
 ri njo s' zhasitjo. Na to od al-
 tarja odstopi inu sdihni:

O moj Jesus! sdaj shivish ti v' meni, inu jest
 v' tebi. Sdaj sim jest tvoje presveto telo savshil;
 jest tebe sa to neskonzhno dobroto sahvalim,
 inu is shiviga serza zhasitim; tudi ponishno pro-
 sim, de vselej per meni ostanesh, inu meni vun
 inu vun po tvoji sveti voli shiveti pomagash.
 Sadnizh she moli, zhasiti, inu
 hvati Jesufa tvojiga Boga; obu-

di she tri boshje zhednosti inu
 grevengo; posebno pak ponovi she
 tvoje: naprejšetje, se pabolshti.
 De se refnizhno spokorish, inu
 gvishno pobolshtash premislui vsak
 dan té

SHTIRI POSLEDNE REZHI.

Katere so: Smert, sodba, pekel, inu ne-
 béfa.

1. Smert je: lozhenje dushe od trupla.

Vfaki zhlovek more vmreti; tó pride od
 greha, kateriga je Adam v' Paradishi sturil.

Aku bi Adam ne bil greshil, bi bli tu-
 di zhloveki na truplu (*koker na du-
 shi*) nevmerjozhi ostali. Smert je tedaj
 (*zhafna*) shtrafinga tega (*pojerbaniga*)
 greha.

Spomin.

Zhlovek! gvišna ali nesnana je smert; tó tebe vuzhi vsakdana skuška in s. pismo: zhlovekam je postavleno enkrat vmreti, Hebr. IX. 27.

Škerbi tedaj, de si sa njo vselej perpravlen.

2. Sodba bo od Jesusa Kristusa (*sa tó, dokler je on naš skus njega terpenje inu bitko smert odrešit*) zhref vsakiga zhloveka dvekrat (*sa tó de se bo bošja praviza rasodla*) dershana.

a. Posebna sodba bo zhref samo duško vsakiga zhloveka hitro po smerti posebej dershana.

b. Gemein sodba pak bo ob konzu svetá zhref vse zhloveke s' duško, inu telefam na enkrat inu v' kupu dershana.

Spomin.

V' posebni sodbi bo sama dušna ali v' vize ali v' pekel obsojena, ali v' nebesa gorivseta.

Vize so tajisti kraj, v' katerim dušne zhašne pokore (*shtrafinge, martre*) sa grehe terpijo, katerih se v' shivlenju niso spokorili.

Tajiste dušne bodo v' vize obsojene, katere so v' malih grehah pomerle; ali tudi katere, deslih so v' gnadi Boshji pomerle, pak sa volo njih v' shivlenju sturjenih grehov Boshji pravizi she niso sadofti sturile (*dušne ostanejo v' vizah dokler v' kratkimu ali v' dolgimu zhasu ali skus lastno terplenje ali skus sadoblenu pomozh teh molitiv, inu drugih dobrih del Boshji pravizi sadofti sturijo; k' nar dalnimo ostanejo noter do gmein sodbe, ali do konza sveta;*

dokler ob tajistimu zhasu bo tudi
konz viz, ali kraja zhasnih shtra-
fing).

3. Pekel je kraj, v' katerimu bodo pogubljeni
(saversheni) vezhno martrani (mu-
zheni).

Tajisti pride v' pekel, kateri v' smert-
nim (velikim) grehi vmerje.

Spomin.

Peklenska martra bo v' svetimu pismu vezh-
ni (stanovitni, neprenehani) temnoti,
grosovitnimu bresnu, teski jezhi, oignu,
sheji, lakoti, jokanju, s' sobmi-klepetanju, vest-
ni vjedi, inu zagovitnosti perglihana.

4. Nebesa so nar srezhnishi prebivalishe svetni-
kov; v' katerimu se Bog svojim svestim slu-
shabnikam od oblizhja do oblizhja kashe

(v' shivati, gledati, inu spos-
nati pusti), inu on sam se njim sa
njih nepremerjeno plazhilo da.

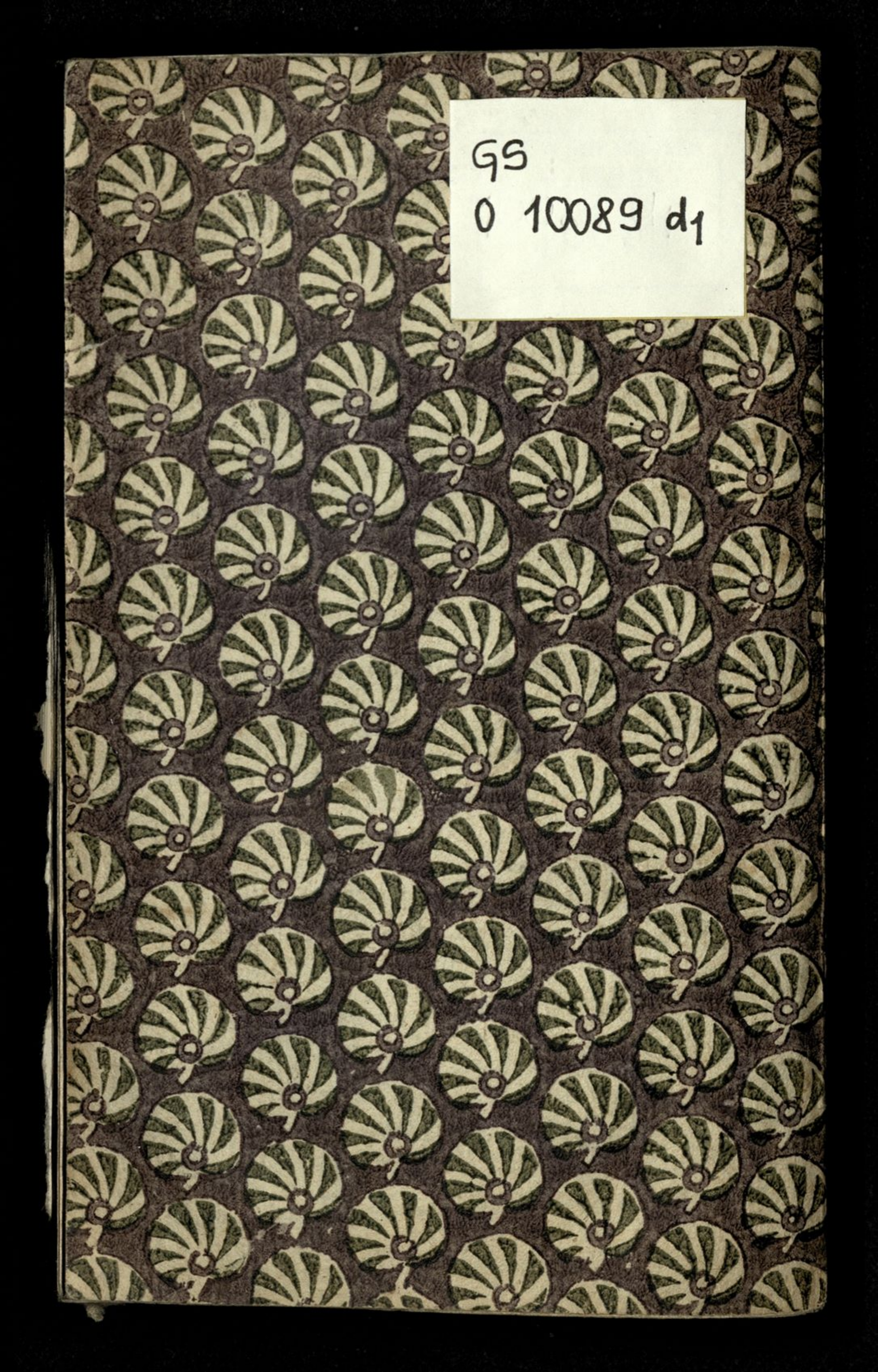
Tajisti pride v' nebefa, kateri je v' gna-
di boshji vmerl, inu tajisti, kateri se je sa
dopernefhene grehe ali v' létimu ali v' dru-
gimu shivlenju spokoril.

Spomin.

Nobeno oku ni vidlo, nobeno vuho ni sli-
shalo, inu she nobeden zhlovek ni sapopadu,
kar je Bog tem perpravo, kateri njega ljubjo.
Kor. I. 2. 9.

Zifre, ali Snamnje sa fhtevenje.

- 1, I, edno.
- 2, II, dvé.
- 3, III, tri.
- 4, IV, fhfir.
- 5, V, pét.
- 6, VI, sheft.
- 7, VII, sedem.
- 8, VIII, ósem.

GS

0 10089 d1